مۇھەممەت ئەكبەر ئەرزانى

تىببىي ئەكبەر

(طب اكبر)

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى

مۇھەممەت ئەكبەر ئەرزانى

تىببى ئەكبەر

(طب اكبر)

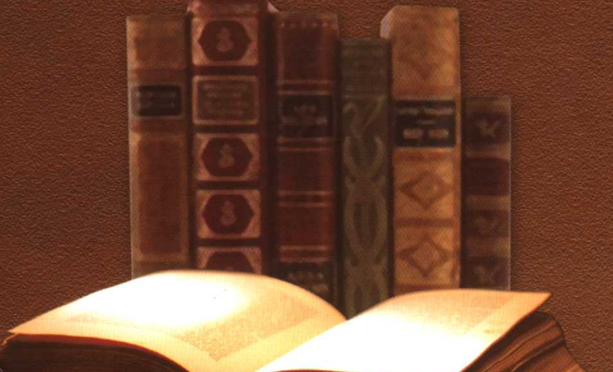

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

提比艾克拜尔/穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼编著；
哈斯木哈热阿吉译. 一乌鲁木齐:新疆人民卫生出版社，
2005. 8
ISBN 7—5372—3982—7

Ⅰ. 提… Ⅱ. ①穆… ②哈… Ⅲ. 维吾尔族一民族
医学一维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ. R291. 5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005) 第 105434 号

责任编辑：伊德力斯·巴克
阿不力克木·努尔买买提阿吉

责任校对：热依汗·努尔
尼莎古丽·阿不都拉
阿提克木·阿不都热依木阿吉
哈斯亚提·依不拉音

提 比 艾 克 拜 尔

穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼 编著
哈斯木哈热阿吉 译

* * *

新疆人民卫生出版社出版
（乌鲁木齐市龙泉街 66 号 邮编 830001）
新疆新华印刷厂印刷
新疆新华书店发行

* * *

787×1092 毫米 16 开本 59.75 印张
2005 年 10 月第 1 版 2005 年 10 月第 1 次印刷
印数：1—2500 定价：98.00 元

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئىدرىس باقى
ئابلىكىم نۇرمۇھەممەت ھاجى

مەسئۇل كوررېكتورى: رەيھان نۇر
نىساگۇل ئابدۇللا
ئاتىكەم ئابدۇرېھىم ھاجى
خاسىيەت ئىبراھىم

تېببى ئەكبەر

ئاپتورى: مۇھەممەت ئەكبەر ئەرزانى
تەرجىمە قىلغۇچى: قاسىم قارى ھاجىم
* * *
شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى بۇلاقبېشى كوچىسى 66 - قورۇ، پوچتا نومۇرى 830001)
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى
1092×787 مىللىمېتىر، 16 فورمات، 59.75 باسما تاۋىقى
2005 - يىل 10 - ئاي 1 - نەشرى، 1 - قېتىم بېسىلىشى
تىراژى: 1 —— 2500
* * *
ISBN7—5372—3982—7
باھاسى: 98.00 يۈەن

كىرىش سۆز

ئۇيغۇر تېبابىتى — ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئۇزاق تارىختىن بۇيان، تۈرلۈك كېسەللىكلەر بىلەن ئىزچىل كۈرەش قىلىش جەريانىدىكى تەجرىبىلىرىنىڭ ئىلمىي يەكۈنى. خەلق ئارىسىدىكى نۇرغۇنلىغان ئەمچى، ئاتاساغۇن، ھۆكۈما ۋە تېۋىپلار تېبابىتىمىزنى نەزەرىيە سەۋىيىسىگە كۆتۈرۈپ، ئاساسىي نەزەرىيە، داۋالاش ۋە دورىگەرلىككە ئائىت سان - ساناقسىز ئەسەرلەرنى كېيىنكى ئەۋلادلارغا قالدۇرۇپ كەتكەن. «تېببىي ئەكبەر» ناملىق بۇ ئەسەرمۇ ئەنە شۇ تەۋەررۈك مىراسلىرىمىزنىڭ ئەڭ سەرخىلى بولۇپ، بۇ كىتابنى تۈركىي (ئۇيغۇر) ئەۋلادىدىن كېلىپ چىققان مۇھەممەت ئەكبەر ئەرزانى 1750 - يىللىرى پارس تىلىدا يېزىپ قالدۇرغان داۋالاشقا ئائىت قامۇس خاراكتېرلىك ئەسەر بولۇپ، ئەسىرلەردىن بۇيان ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملىرىنىڭ ئەڭ نوپۇزلۇق دەستۇرى بولۇپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ ئەپسۇس مەزكۇر ئەسەر پارس تىلىدا بولغىنى ئۈچۈن بىر قىسىم ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملىرىنىڭ پايدىلىنىشى بىلەنلا چەكلىنىپ قالغانىدى. 1960 - يىللىرىنىڭ بېشىدا سابىق قەشقەر شەھەرلىك ئۇيغۇر تېبابىتى شىپاخانىسىنىڭ باشلىقى مەرھۇم ئابلىز ئەبەيدۇللانىڭ تەشكىللىشى بىلەن قەشقەردىكى مەشھۇر ئۆلىما، جامائەت ئەربابى قاسىم قارى ھاجىم پارسچىدىن ئۇيغۇر تىلىغا تەرجىمە قىلىپ چىققان. تەرجىمە قىلىش جەريانىدا مۇھەممەد ئەلى مەھمۇدى كاتىپلىق قىلىپ بەرگەن. نەشرىياتىمىز 2002 - يىلى قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تېبابەت شىپاخانىسى ئۇيغۇر تېبابەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ سابىق مۇدىرى مۇھەممەد ئەلى مەھمۇدى بىزگە تاپشۇرغان ئەسلى تەرجىمە ئورىگىنالىنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن، تەرجىمە ئورىگىنالىنى تەھرىرلەش ۋە نەشرگە تەييارلاشقا كىرىشىپ نۇرغۇنلىغان تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىش ئارقىلىق ئاخىر بۇ شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئورۇنلىدۇق.

بۇ كىتاب باش - مېڭە كېسەللىكلىرى، كۆز كېسەللىكلىرى، قۇلاق كېسەللىكلىرى، يۈرەك كېسەللىكلىرى دەپ 28 بابقا، ھەر بىر بابى بىرنەچچە پاراگرافقا بۆلۈنۈپ، 300 خىلدىن ئارتۇق كېسەللىكنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەمدە ئۆز نۆۋىتىدە ھەربىر كېسەللىكنىڭ سەۋەبى، ئالامىتى، داۋالاش ئۇسۇلى، يېمەك - ئىچمىكى، دىققەت قىلىدىغان ئىشلار قاتارلىقلار سىستېمىلىق تونۇشتۇرۇلۇش بىلەن بىرگە بىر قىسىم تەجرىبىدىن ئۆتكەن رېتسېپلارنىڭ تەركىبى، ياساش ئۇسۇلى، شىپالىق رولى قاتارلىقلار بېرىلگەن. بۇ كىتاب نەچچە يۈز يىلدىن بۇيان ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملىرىنىڭ ئەڭ نوپۇزلۇق قورال كىتابى بولۇپ كېلىۋاتىدۇ.

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

بۇ كىتابنىڭ تەرجىمىسىدە بەزى سەۋەنلىكلەر ساقلانغانلىقى ئۈچۈن، نەشرگە تەييارلاش ۋە تەھرىرلەشتە ئەسلى كىتابقا سېلىشتۇرۇپ، خاتالىقلارنى تۈزىتىپ، ئىمكانقەدەر نەزەرىيە، دورا ۋە كېسەللىك ناملىرىنى ئۇيغۇرچىلاشتۇرۇشقا، سۆز ـ جۈملىلەرنى راۋانلاشتۇرۇشقا تىرىشتۇق. سوئۇلقۇنىيە، پىلپۇت كېسىلى، دائۇسسۇئلەب ۋە دائۇلھەييە قاتارلىقلارنىڭ تەڭداش ئىلمى نامىنى تېپىش ئىمكانىيىتى بولمىغاچقا، شۇ بويىچە ئالدۇق.

نەشرگە تەييارلاش جەريانىدا بەزى سەۋەنلىكلەردىن خالىي بولۇش تەس. ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملىرى ۋە ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئەمەلىي پايدىلىنىش جەريانىدا بايقىغان سەۋەنلىكلەرگە قارىتا سەمىمىي پوزىتسىيە تۇتۇپ، كېيىنكى نەشردە تۈزىتىلىشى ئۈچۈن قىممەتلىك تەكلىپ ـ پىكىرلەرنى نەشرىياتىمىزغا يوللاپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى

2005 ـ يىل 1 ـ ئۆكتەبىر

مۇندەرىجە

كىرىش سۆز .... (1)
بىرىنچى باب باش ۋە مېڭە كېسەللىكلىرى .... (1)
§1 . باش ئاغرىقى .... (1)
§2 . مېڭە پەردە ياللۇغى (سەرسام) .... (28)
§3 . ماشىرا .... (34)
§4 . كۆز قاراڭغۇلىشىش ۋە باش قېيىش .... (34)
§5 . سۇبات .... (42)
§6 . ئۇيقۇسىزلىق (سەھرى) .... (45)
§7 . ئۇشتۇمتۇت قېتىپ قېلىش .... (47)
§8 . ئۇنتۇغاقلىق .... (48)
§9 . مالىخۇلىيا .... (52)
§10 . ساراڭلىق (جۇنۇن) .... (61)
§11 . ئېلىشىپ قېلىش .... (63)
§12 . قارا بېسىش (كابۇس) .... (64)
§13 . سەرئى .... (65)
§14 . سەكتە .... (74)
§15 . ئىسترخا ۋە پالەچ .... (78)
§16 . تەشەننۇج .... (86)
§17 . تەمەددۇد ۋە كۇزاز .... (91)
§18 . رەئشە .... (93)
§19 . خەدەر .... (96)
§20 . يۈز نېرۋا پالىچى (لەقۋا) .... (100)
§21 . ئىختىلاج .... (105)
§22 . زۇكام ۋە نەزلە .... (106)
§23 . قوشۇما ئاغرىقى (ئىسابە) .... (112)
§24 . نەفس كېسەللىكى .... (113)
ئىككىنچى باب كۆز كېسەللىكلىرى .... (115)
§1 . مۇڭگۈز پەردە كېسەللىكلىرى .... (119)

§2 . قان تومۇرلۇق پەردە كېسەللىكلىرى .... (122)
§3 . كۆرۈش تور پەردە كېسەللىكلىرى .... (123)
§4 . ئەينەكسىمان تەنچە كېسەللىكلىرى .... (127)
§5 . كۆز گۆھىرى كېسەللىكلىرى .... (129)
§6 . ئۆمۈچۈك تورسىمان پەردە كېسەللىكلىرى .... (132)
§7 . كۆز تۈخۈم ئېقىسىمان ھۆللۈك كېسەللىكلىرى .... (134)
§8 . رەڭدار پەردە كېسەللىكلىرى .... (136)
§9 . مۈڭگۈز پەردە كېسەللىكلىرى .... (138)
§10 . بىرىكتۈرگۈچى پەردە كېسەللىكلىرى .... (142)
§11 . كۆز ياشاڭغىراش .... (155)
§12 . ياش كانالچىلىرى تولۇقسىز توسۇلۇش .... (158)
§13 . كۆز غۇۋالىشىش .... (158)
§14 . كۆزگە يات جىسىملار كىرىپ كېتىش .... (159)
§15 . كۆزگە زەربە تېگىش .... (160)
§16 . كۆز قوتۇرى .... (161)
§17 . كۆزگە ئاق چۈشۈش .... (164)
§18 . كۆز رەڭلىك قەۋىتىنىڭ پۈلتىيىپ چىقىپ قېلىشى .... (165)
§19 . ئالىغايلىق .... (167)
§20 . نامازشام قارىغۇسى .... (170)
§21 . كۈندۈزى كۆرەلمەسلىك .... (171)
§22 . نۇر يىغالماسلىق .... (171)
§23 . رەڭدار پەردە تۆشۈكىنىڭ تارىيىپ قېلىشى .... (174)
§24 . كۆزگە ھەر خىل رەڭدىكى شەكىللەرنىڭ كۆرۈنۈشى .... (176)
§25 . كۆزگە سۇ چۈشۈش .... (179)
§26 . كۆك كۆزلۈك .... (183)
§27 . كۆز ئاجىزلىقى .... (185)
§28 . قاراڭغۇلۇقتا ئۇزۇن ۋاقىت تۇرغانلىقتىن بولغان كورلۇق .... (191)
§29 . كۆزنىڭ تۇغما كىچىك ۋە ئاجىز بولۇشى .... (192)
§30 . كۆز تورلىشىش .... (193)
§31 . كۆز يىگلەش .... (194)
§32 . كۆز قارىقىنىڭ پۈلتىيىپ چىقىپ قېلىشى .... (195)
§33 . نۇردىن قورقۇش .... (197)
§34 . كۆز قۇم تىققاندەك ئاغرىش .... (197)
§35 . قاپاق ساڭگىلاش .... (198)

§ 36 . ئاستى - ئۇستى قاپاق بىر - بىرىگە چاپلىشىپ قېلىش ...... (199)
§ 37 . قاپاق ئۆرۈلۈپ قېلىش ...... (200)
§ 38 . قاپاق ياغسىمان ئۆسمىسى ...... (202)
§ 39 . قاپاققا تۇگۇنچە پەيدا بولۇش ...... (202)
§ 40 . تەتۈر كىرپىك ...... (203)
§ 41 . كىرپىك چۇشۇپ كېتىش ...... (205)
§ 42 . كىرپىك ئاقىرىش ...... (206)
§ 43 . قاپاق قىچىشىش ...... (206)
§ 44 . قاپاق جىيەكلىرىنىڭ قىزىرىپ قېلىشى ...... (208)
§ 45 . يىڭناسقۇ ...... (209)
§ 46 . قاپاقتىكى ئۇجمىسىمان ئۆسمە ...... (210)
§ 47 . قاپاق قاتتىقلىشىش ...... (210)
§ 48 . قاپاقتىكى يىرىڭلىق چاقىلار ...... (211)
§ 49 . قاپاقلار ئېسىلىپ پارقىراپ قېلىش ...... (211)
§ 50 . قاپاق سۆگىلى ...... (212)
§ 51 . قاپاقتىكى ئۇششاق مۇدۇرلار ...... (212)
§ 52 . قاپاقتىكى كېپەكلىك چاقا ...... (213)
§ 53 . قاپاقتىكى ئۆسمە ...... (213)
§ 54 . قاپاقنىڭ كۆكىرىپ قېلىشى ...... (213)
§ 55 . كۆز قۇيرۇقىدىكى ئاقما ...... (214)
§ 56 . كۆز ۋە قاپاق قىچىشىش ...... (216)
§ 57 . كۆز بەز ئۆسمىسى ...... (217)
ئۇچىنچى باب قۇلاق كېسەللىكلىرى ...... (218)
§ 1 . قۇلاق ئاغرىقى ...... (218)
§ 2 . قۇلاق ئېغىرلىقى ۋە گاسلىق ...... (226)
§ 3 . قۇلاق غوڭۇلداش ...... (230)
§ 4 . قۇلاق قاناش ...... (233)
§ 5 . قۇلاقنىڭ سۇنۇشى ...... (234)
§ 6 . قۇلاقنىڭ جايىدىن قوزغىلىپ كېتىشى ...... (234)
§ 7 . قۇلاق تۇۋى ئىششىقى ...... (235)
§ 8 . قۇلاق تۇۋى جاراھىتى ...... (236)
§ 9 . يات نەرسىلەرنىڭ قۇلاققا كىرىپ كېتىشى ...... (236)
§ 10 . قۇلاق قىچىشىش ...... (236)
§ 11 . كۇچلۇك ئاۋازلاردىن قۇلاقنىڭ نەپرەتلىنىشى ۋە ئاغرىشى ...... (237)

تۆتىنچى باب بۆرەك كېسەللىكلىرى .... (238)
1 § . پۈراش قۇۋۋىتىنىڭ يوقىلىشى .... (238)
2 § . پۈراش قۇۋۋىتىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (242)
3 § . بۆرەكدىكى مۇدۇرلار .... (244)
4 § . بۆرەك يارىسى .... (245)
5 § . بۆرەك قاناش .... (245)
6 § . بۆرەك سېسىق پۈراش .... (247)
7 § . بۆرەكنىڭ يانجىلىشى .... (248)
8 § . كۆپ چۈشكۈرۈش .... (249)
9 § . بۆرەك قۇرۇش .... (249)
10 § . بۆرەك قىچىشىش .... (250)
بەشىنچى باب ئېغىز ۋە تىل كېسەللىكلىرى .... (252)
1 § . تىل ئىششىقى .... (252)
2 § . تېتىش سېزىمىنىڭ يوقىلىشى ۋە بۇزۇلۇشى .... (253)
3 § . تىل ئېغىرلىقى .... (254)
4 § . تىل چوڭىيىپ قېلىش .... (257)
5 § . تىل بوشىشىپ كېتىش .... (257)
6 § . تىل ئاستى پاقىسىمان ئۆسمىسى .... (258)
7 § . تىل يېرىلىش .... (258)
8 § . تىل قۇرۇش .... (259)
9 § . تىل كۆيۈشۈش .... (260)
10. تىل قىچىشىش .... (260)
11 § . ئېغىز شىللىق پەردىسى سويۇلۇش .... (261)
12 § . ئېغىزغا مۇدۇر چىقىش .... (261)
13 § . ئېغىز پىشلاقلىشىش .... (261)
14 § . ئېغىز گۆشخور چاقىسى .... (262)
15 § . ئېغىزدىن شۆلگەي ئېقىش .... (263)
16 § . ئېغىز پۈراش .... (264)
17 § . ئۈستۈنكى تامغاق ئىششىقى .... (267)
ئالتىنچى باب كالپۇك كېسەللىكلىرى .... (268)
1 § . كالپۇك ئاقىرىپ قېلىش .... (268)
2 § . كالپۇك يېرىلىش، سويۇلۇش ۋە كالپۇك قۇرۇش .... (268)
3 § . كالپۇكنىڭ لىپىلداپ تارتىشى .... (269)
4 § . ئىككى كالپۇكنىڭ قورۇلۇپ قېلىشى .... (270)

§ 5. كالپۇك بوۋاسىرى …… (270)
§ 6. كالپۇك ئىششىقى …… (272)
§ 7. كالپۇكقا مۇدۇر چىقىش …… (272)
§ 8. كالپۇك يىرىڭلىق چاقىسى …… (272)
§ 9. كالپۇك مىزاجىنىڭ خىلىتسىز بۇزۇلۇشى …… (272)
§ 10. كالپۇك گۆشخور چاقىسى …… (273)
يەتتىنچى باب چىش ۋە چىش مىلىكى كېسەللىكلىرى …… (274)
§ 1. چىش ئاغرىقى …… (274)
§ 2. چىش قاماپ قېلىش …… (280)
§ 3. چىشنىڭ سەزگۈرلۈكى ئېشىپ كېتىش …… (281)
§ 4. چىش ئۇۋۇلۇپ كېتىش …… (282)
§ 5. چىش ساغرىپ قېلىش …… (283)
§ 6. چىش رەڭگىنىڭ ئۆزگىرىپ كېتىشى …… (284)
§ 7. چىش بوشاپ قېلىش …… (285)
§ 8. كىچىك بالىلارغا ئاسان چىش چىقىشنىڭ ئۇسۇل-چارىلىرى …… (287)
§ 9. چىشنىڭ چوڭىيىشى ۋە ئۆسۈشى …… (288)
§ 10. چىش قىچىشىش …… (289)
§ 11. ئۇيقۇلۇقتا چىشنى غۇچۇرلىتىش …… (290)
§ 12. چىش مىلىكى ياللۇغى …… (290)
§ 13. چىش مىلىكى قاناش …… (291)
§ 14. چىش مىلىكى يىرىڭلىق ئاقمىسى …… (293)
سەككىزىنچى باب ئۆپكە ۋە كۆكرەك كېسەللىكلىرى …… (294)
§ 1. نورمالسىز نەپەسلىنىش …… (295)
§ 2. دەم سىقىش …… (299)
§ 3. ئۆرە تىنىش …… (307)
§ 4. يۆتەل …… (307)
§ 5. قان تۈكۈرۈش …… (315)
§ 6. يىرىڭلىق بەلغەم تۈكۈرۈش …… (320)
§ 7. ئۆپكە ئىششىقى …… (321)
§ 8. ئۆپكە سىلى …… (327)
§ 9. يىرىڭلىق كۆكرەك …… (332)
§ 10. قوۋۇرغا ۋە كۆكرەك پەردە ئىششىقى …… (334)
§ 11. كۆكرەككە سوغۇق ئۆتۈپ قېلىش …… (343)
توققۇزىنچى باب يۈرەك كېسەللىكلىرى …… (345)

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

1 § . يۈرەك مىزاجىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (346)
2 § . خەفەقان .... (349)
3 § . غەشيى .... (355)
4 § . يۈرەك سىقىلىش .... (365)
5 § . يۈرەك قوزغىلىش .... (366)
6 § . يۈرەك قېپىغا سۇ چۈشۈش .... (366)
ئونىنچى باب ئەمچەك كېسەللىكلىرى .... (368)
1 § . سۈت ئازلىق .... (368)
2 § . سۈت كۆپلۈك .... (370)
3 § . ئەمچەك ياللۇغى .... (372)
4 § . ئەمچەككە قاتتىق تۈگۈنچە پەيدا بولۇش .... (374)
5 § . ئەمچەك يېرىڭلىق ئىششىقى .... (374)
6 § . ئەمچەكنىڭ نورمال ھالەتتىن چوڭىيىپ كەتمەسلىكىنىڭ
چارىسى .... (374)
ئون بىرىنچى باب ئاشقازان كېسەللىكلىرى .... (376)
1 § . ئاشقازان مىزاجىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (377)
2 § . ئاشقازان ئاغرىقى .... (386)
3 § . ھەزىم ناچارلىقى .... (392)
4 § . ھىيزە .... (402)
5 § . ئىشتىھاسىزلىق ۋە ئىشتىھا يوقىلىش .... (407)
6 § . ئاچ كۆزلۈك .... (413)
7 § . ئاچلىقتىن بولغان ھوشسىزلىق .... (417)
8 § . كۆپ ئۇسساش .... (418)
9 § . ئاشقازان ئىششىقى .... (422)
10 § . ئاشقازان يارىسى .... (425)
11 § . قورساق كۆپۈش .... (426)
12 § . كۆپ كېكىرىش .... (427)
13 § . كۆڭۈل ئېلىشىش ۋە قۇسۇش .... (428)
14 § . قان قۇسۇش .... (433)
15 § . ھىق تۇتۇش .... (436)
16 § . ئاشقازاننىڭ تەتۈر لۆمۈلدىشى .... (437)
17 § . ئاشقازان يېقىمسىزلىنىش .... (438)
18 § . ئاشقازان ئېچىشىش .... (439)
19 § . ئاشقازان تۆۋەنلەش .... (440)

20 § . ئاشقازان سپازمىسى .... (442)
21 § . ئاشقازان ئۆسمىسى .... (442)
22 § . ئاشقازان مەنبەلىك ئىچ سۈرۈش .... (444)
ئون ئىككىنچى باب جىگەر كېسەللىكلىرى .... (454)
1 § . جىگەر مىزاجىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (455)
2 § . جىگەر ئاجىزلىقى .... (458)
3 § . جىگەردە توسالغۇ بولۇش .... (461)
4 § . جىگەر ئىششىقى .... (463)
5 § . قورساق پەردە ئىششىقى .... (469)
6 § . جىگەر يىرىڭلىق ئىششىقى .... (470)
7 § . جىگەر يىگىلەش .... (472)
8 § . جىگەر مەنبەلىك ئىچ سۈرۈش .... (473)
9 § . سۇئۇلقۇنىيە .... (478)
10 § . ئىستىسقا .... (479)
ئون ئۈچىنچى باب يەرقان كېسەللىكلىرى .... (491)
1 § . سېرىق يەرقان .... (491)
2 § . قارا يەرقان .... (497)
ئون تۆتىنچى باب تال كېسەللىكلىرى .... (500)
1 § . تال مىزاجىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (500)
2 § . تال ئىششىقى .... (503)
3 § . تال يىرىڭلىق ئىششىقى .... (507)
4 § . تال ئاجىزلىقى .... (507)
5 § . تال توسۇلۇش .... (508)
6 § . تال ئېسىلىش .... (509)
ئون بەشىنچى باب ئۈچەي كېسەللىكلىرى .... (511)
1 § . زەلىقۇلئەمئا .... (512)
2 § . قانلىق ئىچ سۈرۈش .... (516)
3 § . يىرىڭلىق تەرەت كېلىش .... (522)
4 § . تولغاق .... (524)
5 § . قورساق ئاغرىقى .... (527)
6 § . قۇلۇنجى .... (530)
7 § . ئۈچەي مەددە قۇرتى .... (541)
ئون ئالتىنچى باب مەقئەت كېسەللىكلىرى .... (546)
1 § . بوۋاسىر .... (546)

§ 2 . مەقئەت ئاقمىسى .... (551)
§ 3 . مەقئەت ئىششىقى .... (552)
§ 4 . مەقئەت يېرىقى .... (554)
§ 5 . مەقئەت بوشىشىش .... (555)
§ 6 . مەقئەت چىقۇقى .... (556)
§ 7 . مەقئەت قىچىشىش .... (557)
ئون ئالتىنچى باب بۆرەك كېسەللىكلىرى .... (559)
§ 1 . بۆرەك مىزاجىنىڭ بۇزۇلۇشى .... (559)
§ 2 . بۆرەك ئاجىزلىقى .... (561)
§ 3 . بۆرەكتە يەل پەيدا بولۇپ قېلىش .... (563)
§ 4 . بۆرەك ئىششىقى .... (563)
§ 5 . بۆرەك يارىسى .... (567)
§ 6 . قەنت سىيىش كېسەللىكى .... (569)
§ 7 . بۆرەك تېشى .... (572)
ئون سەككىزىنچى باب دوۋساق كېسەللىكلىرى .... (577)
§ 1 . دوۋساق ئىششىقى .... (577)
§ 2 . دوۋساق يارىسى .... (580)
§ 3 . دوۋساق قىچىشىش .... (581)
§ 4 . دوۋساقتا قان ئۇيۇپ قېلىش .... (582)
§ 5 . دوۋساق ئاغرىقى .... (583)
§ 6 . دوۋساقنىڭ ئورنىدىن قوزغىلىپ كېتىشى .... (584)
§ 7 . دوۋساق ئېسىلىش .... (584)
§ 8 . دوۋساق تېشى .... (585)
§ 9 . سۈيدۈك ئېچىشىپ كېلىش .... (587)
§ 10 . سۈيدۈك تۇتۇلۇش .... (589)
§ 11 . سۈيدۈك تامچىلاپ كېلىش .... (594)
§ 12 . سىزلام .... (596)
§ 13 . ئورۇنغا سىيىپ قويۇش .... (598)
§ 14 . قان سىيىش .... (598)
ئون توققۇزىنچى باب ئەرلەر كېسەللىكلىرى .... (600)
§ 1 . باھ ئاجىزلىقى .... (601)
§ 2 . سۈرئىتى ئىنزال .... (608)
§ 3 . شەھۋەتنىڭ كۆچىيىپ كېتىشى .... (610)
§ 4 . مەزى بېزى ياللۇغى .... (613)

5 § . قانلىق مەنىي كېلىش .... (616)
6 § . كۆپ ئېھتىلام بولۇش .... (616)
7 § . باھنىڭ داۋاملىق قايىم ھالەتتە تۇرۇشى .... (617)
8 § . جىنسىي مۇناسىۋەتتە ئارقا تەرەت مېڭىپ كېتىش .... (618)
9 § . ئۇرۇقدان ئىششىقى .... (618)
10 § . ئۇرۇقداننىڭ چوڭىيىپ قېلىشى .... (620)
11 § . جىنسىي ئەزانىڭ لىپىلداپ تارتىشىپ قېلىشى .... (621)
12 § . ئۇرۇقدان ۋە جىنسىي ئەزانىڭ ئاغرىشى .... (621)
13 § . تاشنىڭ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلۈشى ۋە تاشنىڭ قورۇلۇشى .... (622)
14 § . ئۇرۇقدان ۋە ئۇرۇق خالتىسىنىڭ بوشىشىپ كېتىشى .... (623)
15 § . جىنسىي ئەزا يارىسى .... (623)
16 § . ئۇرۇقدان خالتىسى قىچىشىش .... (624)
17 § . زەكەر ياللۇغى .... (624)
18 § . زەكەرنىڭ يېرىلىشى .... (625)
19 § . جىنسىي ئەزا سۆگەلى .... (625)
20 § . سۈيدۈك يولى يارىسى .... (625)
21 § . مايماق زەكەر .... (626)
يىگىرمىنچى باب سېرىقئەت ۋە قورساق پەردە كېسەللىكلىرى .... (628)
1 § . ئۇچەي چىقۇقى .... (628)
2 § . ئۇرۇقدان خالتىسىغا سۇ يىغىلىپ قېلىش .... (630)
3 § . كىندىك چىقۇقى .... (631)
يىگىرمە بىرىنچى باب ئاياللار كېسەللىكلىرى .... (633)
1 § . تۇغماسلىق .... (634)
2 § . ھامىلىدارلىقتا بىلىشكە تېگىشلىك ئىشلار .... (641)
3 § . يالغان ھامىلىدارلىق .... (654)
4 § . ھەيز كۆپ كېلىش .... (656)
5 § . بالىياتقۇ يېرىكلىق جاراھىتى .... (659)
6 § . بالىياتقۇ يېرىلىپ كېتىش .... (662)
7 § . جىنسىي يول قىچىشىش .... (663)
8 § . بالىياتقۇ بوۋاسىرى .... (663)
9 § . بالىياتقۇدىكى مۇدۇر ـ چاقىلار .... (664)
10 § . بالىياتقۇ ئاقمىسى .... (665)
11 § . ئاق خۇن كۆپ كېلىش .... (665)
12 § . ھەيز تۇتۇلۇش .... (666)

13 § . جىنسىي يول پۈتەيلىك .... (670)
14 § . بالىياتقۇ چىقۇقى .... (670)
15 § . بالىياتقۇ سىڭايان بولۇپ قېلىش .... (672)
16 § . بالىياتقۇ ئىششىقى .... (673)
17 § . بالىياتقۇ راكى .... (676)
18 § . بالىياتقۇ يىرىڭلىق ئىششىقى .... (677)
19 § . ھىستىرىيە .... (677)
20 § . بالىياتقۇ كۆپۈپ قېلىش .... (680)
يىگىرمە ئىككىنچى باب قول، پۇت، بەل كېسەللىكلىرى .... (681)
1 § . دوك .... (681)
2 § . بەل ئاغرىقى .... (683)
3 § . بىقىن ئاغرىقى .... (685)
4 § . بوغۇم ئاغرىقى .... (686)
5 § . پاچاق تومۇرلىرىنىڭ ئەگرى - بۈگرى كۆپۈپ قېلىشى .... (699)
6 § . پىلپۇت كېسىلى .... (700)
7 § . تاپان ئاغرىقى .... (702)
يىگىرمە ئۈچىنچى باب تەپ .... (703)
1 § . بىر كۈنلۈك تەپ .... (704)
2 § . خىلىتتىن بولغان تەپ .... (717)
3 § . ئورۇقلۇق ۋە ئاجىزلىق بىلەن بىرگە بولىدىغان تەپ .... (763)
4 § . قېرىلىقتىن بولغان تەپ .... (769)
يىگىرمە تۆتىنچى باب بەدەننىڭ سىرتىدا پەيدا بولىدىغان ئىششىق ۋە مۇدۇرلار،
سىرتقى بەدەنگە مۇناسىۋەتلىك كېسەللىكلەر .... (772)
1 § . ئىششىق، مۇدۇر، گۆشخور چاقا .... (772)
يىگىرمە بەشىنچى باب تېرە كېسەللىكلىرى .... (822)
1 § . تېرىنىڭ رەڭگى بىلەن مۇناسىۋەتلىك كېسەللىكلەر .... (822)
2 § . باش كېپەكلىشىش .... (832)
3 § . قول - پۇت، يۈز ۋە لەۋلەرنىڭ يېرىلىشى .... (833)
4 § . تېرىنىڭ يىرىكلىشىپ ۋە قوۋزاقلىشىپ سويۇلۇشى .... (835)
5 § . تېرىنىڭ سۇرۇلۇپ كېتىشى .... (836)
يىگىرمە ئالتىنچى باب چاچ كېسەللىكلىرى ۋە باشقا ئىشلار .... (838)
1 § . دائۇسسۆئلەب ۋە دائۇلھەييە .... (838)
2 § . چاچ چۈشۈش .... (840)
3 § . پاينەكۋاش .... (843)

§ 4 . چاچ يېرىلىش.. (843)
§ 5 . باش تېرىسىنىڭ ياغلىشاڭغۇ بولۇشى........................ (844)
§ 6 . بالدۇر چاچ ئاقىرىش.. (844)
§ 7 . چاچنى مۇھاپىزەت قىلىش ئۇسۇلى .... (845)
§ 8 . چاچ ئۆستۈرۈش ئۇسۇلى .... (846)
§ 9 . چاچ ئۇندۇرۇش ئۇسۇلى.. (847)
§ 10 . چاچنى چۇشۇرۇشنىڭ ئۇسۇلى................................ (847)
§ 11 . چاچنى قارايتىش .... (847)
يىگىرمە يەتتىنچى باب تىرناق كېسەللىكلىرى .... (849)
§ 1 . تىرناقنىڭ ئاقىرىپ قېلىشى .... (849)
§ 2 . تىرناقلارنىڭ سارغىيىپ قېلىشى .... (849)
§ 3 . تىرناقلارنىڭ ئاغرىشى .... (849)
§ 4 . تىرناقلاردىكى ماخاۋ ۋە تىرناقنىڭ قورۇلۇپ قېلىشى .... (850)
§ 5 . تىرناقلارنىڭ يېرىلىشى .... (850)
§ 6 . تىرناقلارنىڭ يۇلۇنۇپ كېتىشى .... (851)
§ 7 . تىرناقلارنىڭ ئېسىلىشى ۋە قىچىشىشى........................ (851)
§ 8 . تىرناقلارنىڭ يانجىلىپ كېتىشى.. (851)
§ 9 . تىرناقنىڭ ئاستىدا قان ئۇيۇپ قېلىش .... (852)
يىگىرمە سەككىزىنچى باب ئوخشاش بولمىغان ھەر خىل كېسەللىكلەر ...... (853)
§ 1 . پىت ۋە سىركە بولۇپ قېلىش .... (853)
§ 2 . كۆپ تەرلەش.. (854)
§ 3 . پەۋقۇلئاددە ئورۇقلاپ كېتىش ۋە سەمرىپ كېتىش .... (856)
§ 4 . باش تېرىسىنىڭ يىغىلىپ ۋە قورۇلۇپ قېلىشى .... (861)
§ 5 . پېشانە تېرىسىنىڭ يىغىلىپ قېلىشى........................ (861)
§ 6 . باشنىڭ چوكىيىپ قېلىشى .... (861)
§ 7 . قول بارمىقىنىڭ ئېسىلىشى ۋە قىچىشىشى .... (862)
§ 8 . كاسىنىڭ (قەتات) قىزىرىپ چاقا بولۇشى ۋە قىزىرىشى .... (863)
§ 9 . بەدەن يۇراپ قېلىش .... (863)
§ 10 . ئۇششۇك .... (865)
§ 11 . كۆيۈك .... (867)
§ 12 . جاراھەت .... (869)
§ 13 . ئوق ۋە شوخىنىڭ ئەزالارغا سانجىلىپ قېلىشى .... (878)
§ 14 . يىرىڭلىق جاراھەت ۋە چاقىلار........................ (878)
§ 15 . يىقىلىش ۋە تاياق تېگىش سەۋەبىدىن بولغان كېسەللىكلەر...... (887)

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com